Pénzmosás vizsgálati főosztály

2025. november 19.

AML/CFT PIACI KONZULTÁCIÓ - 2025

AML/CFT A FELÜGYELETEN

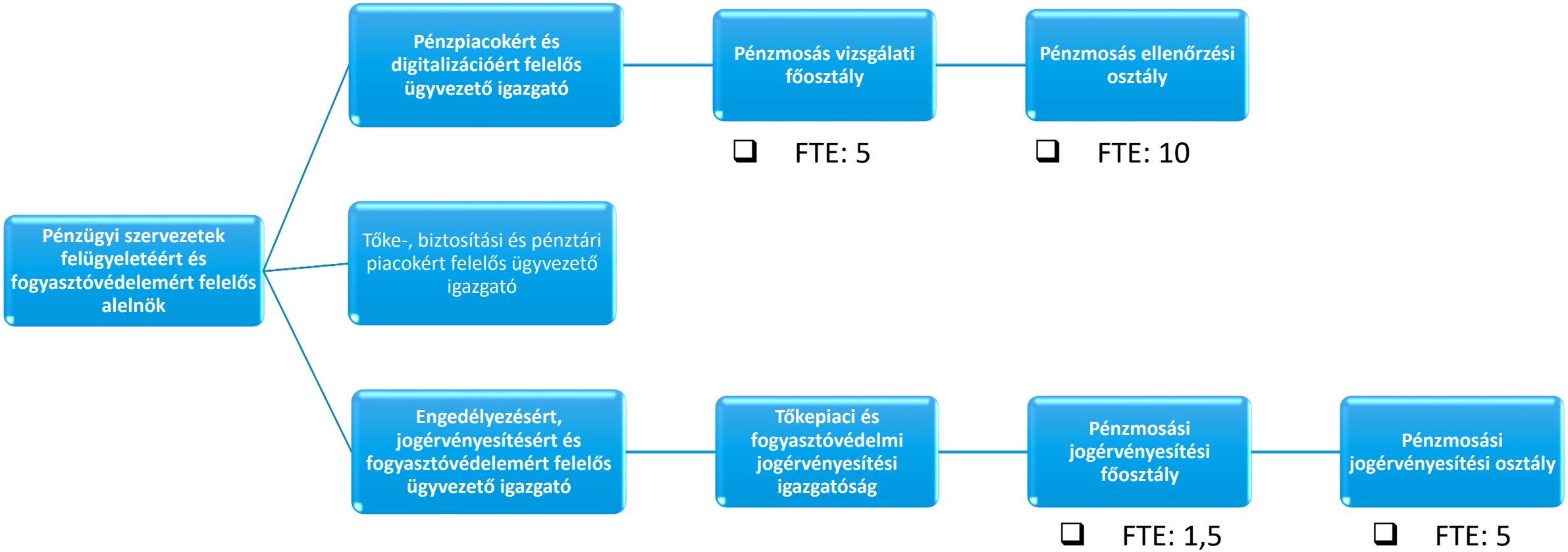

AML/CFT felügyelet összlétszáma: 21,5 fő

AML/CFT A FELÜGYELETEN

- **Felügyeleti üzenetek és vizsgálati kihívások**
- Felügyeleti stratégia és kockázatértékelés
- Vizsgálati tapasztalatok és kihívások, nyomon követés, folyamatos felügyelési reform
- **Megfelelési kérdések**
- AML Officer Ajánlás
- Belső Kockázatértékelés
- **Moneyval országértékelés, nemzetközi kitekintés**

Dr. Toronyi Zoltán
Pénzmosás vizsgálati főosztály

2025. november 19.

FELÜGYELETI ÜZENETEK ÉS VIZSGÁLATI KIHÍVÁSOK - 2025

FELÜGYELT INTÉZMÉNYEK

Teljes prudenciális felügyelet alatt álló intézmények száma – 1.115

pl. 50 alapkezelő, 233 pénzügyi vállalkozás, 264 pénzpiaci többes ügynök, 293 biztosítási közvetítő

AML/CFT felügyelet alatt álló intézmények száma – 3.331

pl. 127 alapkezelő, 1.749 bizalmi vagyonkezelő, 367 kiemelt közvetítő

Növekedés oka:

- bizalmi vagyonkezelők számának növekedése

  1.452 → 1.760

- felügyelt intézmények köre bővült

  Fsztv. 3. § 29. szerinti pénzforgalmi közvetítő

Felügyelt intézmények számának alakulása

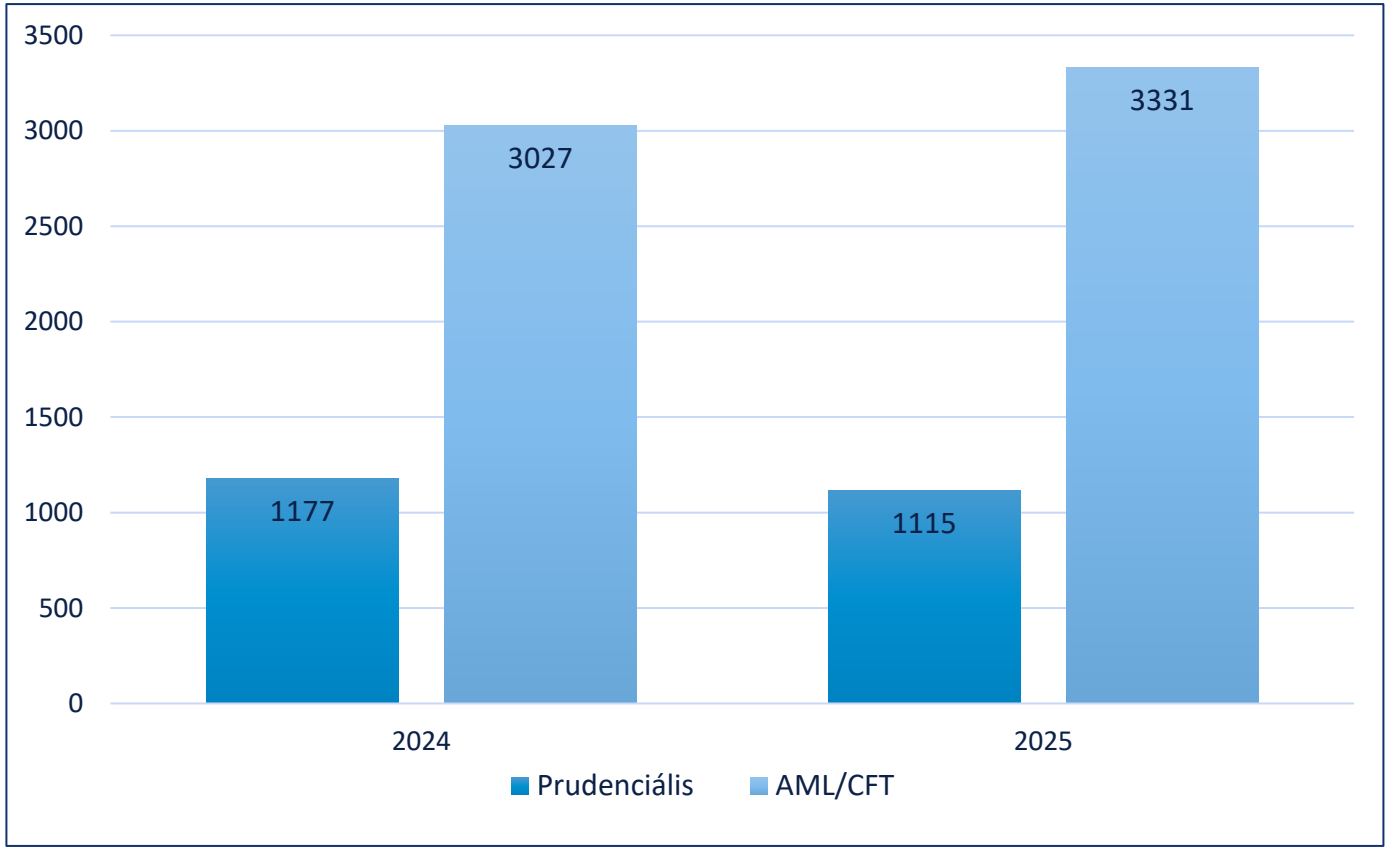

FELÜGYELÉSI STRATÉGIA

A **felügyelési stratégia** kialakítása a ML/TF kockázatértékelés alapján történik

Reziduális kockázati profil	Vizsgálatok gyakorisága	Értékelendő dokumentumok vizsgálatának gyakorisága
Nagyon jelentős	5 éven belül	Tevékenységi jelentés alapján
Jelentős	7 éven belül	Tevékenységi jelentés alapján
Mérsékelten jelentős	Kockázati jelzés esetén	Tevékenységi jelentés alapján
Kevésbé jelentős	Kockázati jelzés esetén	Tevékenységi jelentés alapján

FELÜGYELETI KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

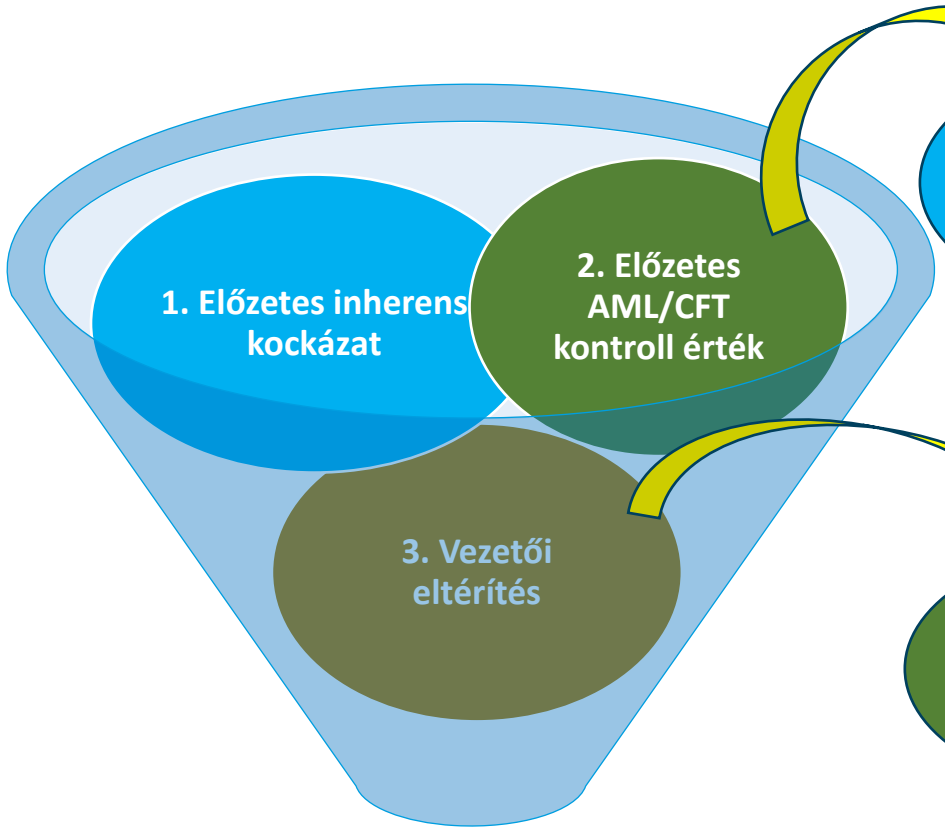

1. Előzetes inherens kockázat

Éves adatszolgáltatás értékelése. Az adatok kategorizálása, feldolgozása és osztályozása.

Adatszolgáltatás hiányában szektor/alszektor kockázati értéke.

2. Előzetes AML/CFT kontroll érték

Szakértői értékelés
Nyitott/tartósan fennálló ML/TF kockázat
Vizsgálat-alapú értékelés
Nyomon követés
Adatszolgáltatás értékelése

Reziduális kockázati profil

Nagyon jelentős	Jelentős	Mérsékelten jelentős	Kevésbé jelentős

1. ELŐZETES INHERENS KOCKÁZAT

- Éves adatszolgáltatás értékelése, adatok kategorizálása, feldolgozása és osztályozása

Alkalmazott kategóriák

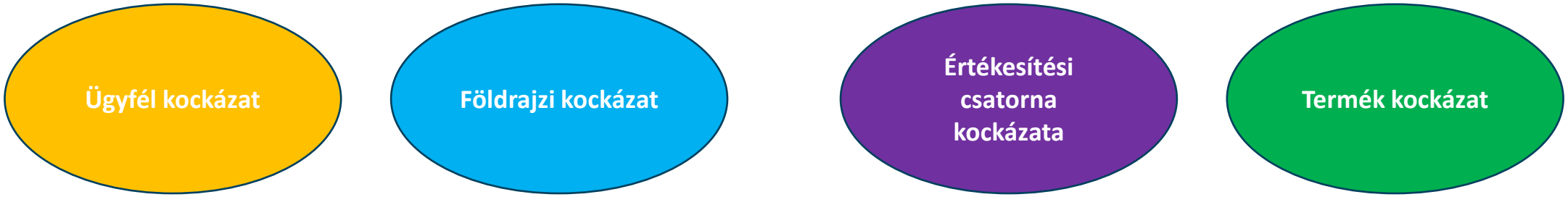

Alkalmazott indikátorokra példák

Ügyfél kockázat	Földrajzi kockázat	Értékesítési csatorna kockázata	Termék kockázat
• Ügyfelek száma • PEP & PEP TT ügyfelek • Nonprofit szervezetek • Bejelentett ügyfelek • Non-rezidens ügyfelek • Ügyfél szokatlanul vagy túlzottan összetett tulajdonosi struktúrával rendelkezik	• Kiemelt kockázatú országban nyilvántartott tulajdonosi kör • Kiemelt kockázatú országból származó ügyfelek • Adatszolgáltató által magas kockázatúnak minősített országokból, térségekből érkező jóváírások / terhelések	• Más szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágítás átvétele • Távollévő ügyfél közhiteles okiratok által történő átvilágítása • Meghatalmazott közreműködése mellett végzett ügyfél-átvilágítás • Auditált elektronikus hírközlő eszköz útján végzett elektronikus ügyfél-átvilágítás	• Jelentős készpénzforgalmat lebonyolító ügyfelek • Bizalmi vagyonkezelő ügyfelek • Óvadéki hitel • Gyűjtőszámla • Okmányos ügyletek • Stabilitási Megtakarítási Számla • Levelező kapcsolatok • Reverzális befizetések

- Adatszolgáltatás hiányában szektor/alszektor kockázati értéke *(MNB szektorális kockázatértékelése alapján)*

2. ELŐZETES AML/CFT KONTROLL ÉRTÉK

Forrás adatok

Nyitott / tartósan fennálló ML/TF kockázat

Vizsgálat-alapú értékelés

Nyomon követés

Éves adatszolgáltatás értékelése

AML/CFT kontroll csoportok/kategóriák

AML/CFT irányítási struktúra

- Vezető testület szerepe, feladtai és felelősségi köre
- Belső kontroll és jelentési rendszerek
- Kiszervezés, harmadik feles közreműködés
- AML/CFT terület erőforrás ellátottsága
- AML/CFT képzés
- AML/CFT kockázati kultúra
- Belső ellenőrzés, külső szakértő

Kockázatértékelés

- Üzleti tevékenységekre vonatkozó kockázatértékelés
- Ügyfélszintű kockázatértékelés

AML/CFT szabályozás és gyakorlat

- Ügyfél-átvilágítás
- Üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kísérése
- Tranzakció szűrőrendszer
- Bejelentési gyakorlat
- Pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések, szankciók
- Pénzátutalásokat kisérő adatok
- Adatkezelés, nyilvántartás, statisztika

Csoportszintű irányítás

- Csoportszintű AML/CFT irányítási struktúra
- Csoportszintű ML/TF kockázatértékelés
- Csoportszintű szabályozás és gyakorlat
- Csoportszintű AML/CFT funkció

REZIDUÁLIS KOCKÁZATI PROFIL

Kockázati profil megoszlás változásának okai:

- EBA szabályozástechnikai sztenderdek implementálása → MNB kockázatértékelési módszertan változása *(AML/CFT kontroll értékelése)*

- MNB szektorális kockázatértékelése alapján a magán- és kockázati tőkealap kezeléssel foglalkozó szolgáltatók, valamint a vendégbefektetők részére ingatlanalap befektetési jegyét forgalmazó befektetési alapkezelők jelentős (inherens) kockázatba sorolása

	Szolgáltatók darabszáma		
Reziduális kockázati profil	**2024**	**2025**	**Változás**
nagyon jelentős	21	1	**-20**
jelentős	25	170	**+145**
mérsékelten jelentős	1478	1907	**+429**
kevésbé jelentős	1503	1253	**-250**
Összesen	**3027**	**3331**	**304**

HUMÁNERŐFORRÁS ALAKULÁSA (BANK)

AML/CFT terület átlagos intézményre jutó FTE alakulása (2021-2024)

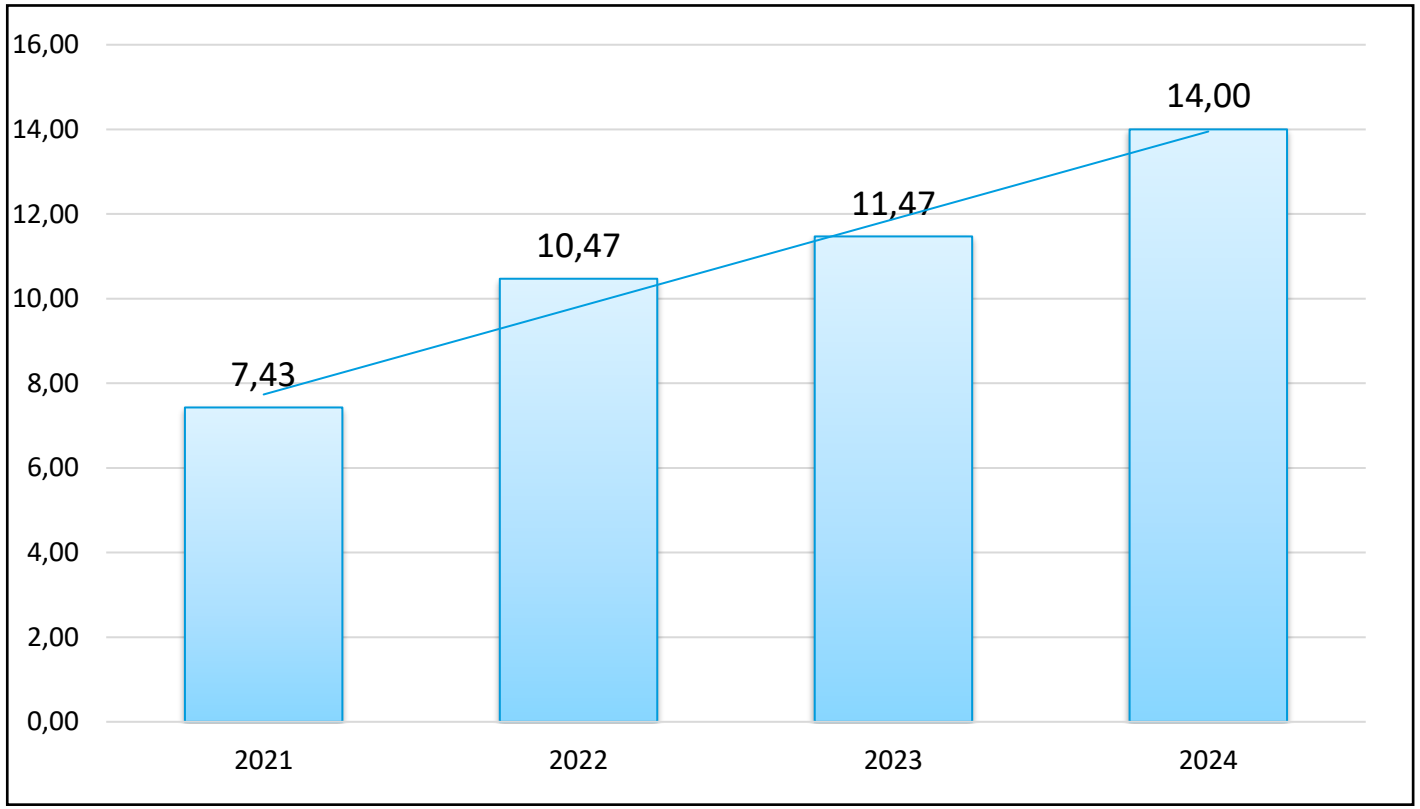

- Bankszektor AML/CFT területén **jelentős erőforráskapacitás növekedés**
- Jellemzőek még a **szektoron belüli aránytalanságok**, ami kockázati alapon nem mindig átlátható
- Az **AML/CFT terület** átlagos létszáma a **teljes banki munkatársi létszámhoz viszonyítva** 2024-ben **nagybankok** esetében **0,3-1%**, míg **kisebb bankok** esetén **1-3%** között alakult.
- Az EKB tanulmánya szerint ez az arány a vizsgált **európai bankok esetében átlagosan 3%** körüli volt

VIZSGÁLATOK, MÚLT ÉS JELEN

Módszertani változás

a rule based működés helyett kockázatalapú elvárások, szabályozók száma drasztikusan emelkedett
hatékony kockázatalapú működés csak nagyszámú kockázati ügyfélminta részletes elemzésével ellenőrizhető,

Jelentősebb hiányosságok, feltárt kockázatok

2017-2020. évi vizsgálatok	2021-2024. évi vizsgálatok
Szabályozási hiányosságok, elvárások szintjén is rossz megközelítés	Kockázatok helytelen értékelése
Ügyfél-átvilágítási dokumentáció hiányossága	Ügyféldokumentáció, okmánymásolatok nem áll rendelkezésre elektronikusan
Tényleges tulajdonosok azonosítása nem történik meg	TT adatszolgáltatás nem megfelelő
Szűrőrendszerek teljes hiánya, nem megfelelő működése	Szűrőrendszerek paraméterezettsége pontosítást igényel
Ügyfelek kockázati besorolása nem megfelelő	Ügyfelek kockázati besorolását támogató automatizmusok hiánya
Sof beszerzés hiánya	Üzleti kapcsolatok célja, jellege nem kerül tisztázásra
Jelentős késedelem a szűrőrendszeri jelzések feldolgozásában	Késedelmes alertfeldolgozás, helytelen értékelés
Sof beszerzés hiánya	Üzleti kapcsolatok célja, jellege nem ismert
Bejelentések elmaradása, nagy volumenben	Bejelentések haladéktalansága, ismételt bejelentés elmaradás
Kontrollok, védelmi vonalak nincsenek kialakítva, illetve minimális hatékonysággal működnek	Kontrollkörnyezetek minősége nem támogatja hatékonyan az MNB céljait (nem megfelelő mennyiségű kontroll, az is a kevésbé kockázatos területek vonatkozásában)

NYOMON KÖVETÉSI FELADATOK

A nyomon követési eljárás

- Célja: a határozati kötelezések teljesülésének ellenőrzése, az intézményi adatszolgáltatás alapján.
- A kötelezések általában hármas tagolódásúak, tartalmaznak szabályozási feladatot, kontroll kialakítást, és elvárják a belső ellenőri vizsgálatot.
- A jelenlegi gyakorlat szerint szinte minden megállapításhoz tartoznak kötelezések.

I. Az MNB figyelmezteti a Bankot, hogy a – jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan

1. biztosítsa olyan belső szabályrendszer fenntartását és kontroll pontok működtetését, amelyek a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően garantálják a bejelentések és az ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtételét, továbbá a bejelentések és az ismételt bejelentések haladéktalan továbbítását a pénzügyi információs egységhez;
2. biztosítsa olyan belső szabályrendszer fenntartását, amely lehetővé teszi a szűrőrendszer riasztásainak elemzését, valamint értékelését a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt határidőn belül;
3. tartson fenn olyan belső szabályrendszert és működtessen azt támogató informatikai megoldást, amely biztosítja a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő automatikus szűrőrendszer alkalmazását és annak segítségével a jogszabályban meghatározott szűrések elvégzését;
4. tartsa belső kockázatértékelését naprakészen és a belső szabályzatával összhangban.

II. Az MNB kötelezi a Bankot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb a jelen határozat kézhezvételétől számított **90 napon** belül

1. biztosítsa foglalkoztatottjai számára a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésével és megakadályozásával, valamint a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekkel összefüggő tevékenység ellátásához előírt képzéseket a vonatkozó jogszabályoknak és az abban foglalt határidőknek megfelelően;
2. alakítson ki olyan belső szabályrendszert és azt támogató informatikai megoldást, amely biztosítja a megerősített eljárás alá tartozó ügyfelei tekintetében a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt kötelező szűréseket, és a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása szempontjából történő elemzést és értékelést a tízmillió forintot elérő vagy meghaladó ügyleteik vonatkozásában.

III. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében kötelezi a Bankot, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő **105 napon** belül küldje meg az MNB részére a jelen határozat rendelkező részének II. pontjában foglaltak teljesítésének teljes körű ellenőrzését és a nevezett pontban írt intézkedések megfelelő végrehajtását igazoló – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelőbizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentéseket és az azok alapjául szolgáló dokumentumokat.

Határozat, 2023. – 28 pont kötelezés, közel négy oldalon megfogalmazva (részlet)

Határozat, 2019. – kötelezés 6 pontban, fél oldalnyi terjedelemben (teljes)

II. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való maradéktalan megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb **2024. augusztus 1. napjáig** készítsen akciótervet

1. azon ügyfelei beazonosítására, amelyeknek az ügyfél-átvilágítása során az ügyfél azonosítása érdekében bekért személyazonosító okmánya minőségileg nem megfelelő arra, hogy az ügyfelek személyes adatai (ideértve az okmánymásolaton szereplő arcképet is) visszaellenőrizhető módon rögzítve legyenek; [Pénzm.10.]
2. azon okmányok pótlására, amelyek minőségileg nem megfelelők arra, hogy az ügyfelek személyes adatai rögzítve és visszaellenőrizhetőek legyenek. [Pénzm.10.]

III. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való maradéktalan megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb **2024. október 1. napjáig**

1. vezessen be olyan kockázatcsökkentő intézkedéseket, amelyekkel biztosítható a szokatlan ügyletek hatékony kiszűrése az újonnan bevezetésre kerülő automatikus szűrőrendszer végleges üzembe állításáig, az új szűrőrendszer kapcsán pedig legyen figyelemmel arra, hogy a tervezett, új szűrőrendszeri szcenáriók esetében alkalmazott értékhatárok hatékonyan biztosítsák a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfél és szokatlan ügylet kiszűrését; [Pénzm.13.]
2. alakítson ki olyan kontrollokat, szűrési mechanizmust, amelyekkel biztosítható az eseti ügyfelek által – akár a Társaságnál vezetett különböző bankszámlákon – teljesített készpénzes tranzakciók hatékony nyomon követése és szükséges esetekben intézkedések megtétele; [Pénzm.4.]
3. biztosítsa az ügyfél-átvilágításhoz kapcsolódó okmánymásolatok informatikai rendszerben való rögzíthetőségét, ezzel egyidejűleg pedig alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely biztosítja, hogy az ügyfél személyes megjelenésekor – kockázatos ügyfelek és kockázatos ügyletek esetében – összevetésre kerüljön az ügyfél okmányáról készült másolaton található arckép az ügyfél képmásával; [Pénzm.6.]
4. biztosítsa a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfelek és szokatlan ügyletek kiszűrését, vizsgálja felül bejelentési gyakorlatát, valamint olyan belső szabályrendszer fenntartását és kontrollpontok működtetését, amelyek a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően garantálják a bejelentések és az ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtételét, valamint a bejelentési kötelezettsége teljesítése érdekében olyan intézkedéseket vezessen be, amelyek tovább javítják kontrollkörnyezete hatékonyságát, továbbá az MNB kötelezi a Társaságot, hogy az elemzést végző munkavállalóit részesítse oktatásban, amelyben kiemelten térjen ki a szokatlansági tényezők, az ezekből adódó kockázatok és a bejelentés szükségességének felismerésére; [Pénzm.15.], [Pénzm.17.], [Pénzm.16.]
5. alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely biztosítja a Társaság okmánymásolási gyakorlata során kialakított kontrollkörnyezete hatékonyságát a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (**Pmt**.) 7. § (8) bekezdésében foglaltak vonatkozásában, valamint az ügyfél-átvilágításban részt vevő munkatársakat részesítse oktatásban, melyben kiemelten térjen ki a megfelelő minőségű okmánymásolatok szükségességére és az ezen másolatok hiányából adódó lehetséges kockázatokra; [Pénzm.10.]
6. vezessen be olyan szabályrendszert, kontrollkörnyezetet, amelyek biztosítják, hogy valamennyi, de különösen a szűrőrendszeri jelzésekben érintett ügyfelek vonatkozásában a Pmt. 7-10. § alapján rendelkezésre álló, így különösen az üzleti kapcsolat célját és jellegét érintő információk a Pmt. 12. § (1) bekezdése szerint mindenkor naprakészek legyenek, ellenkező esetben pedig rendelkezzen a Pmt. 13. § (8) bekezdése szerinti korlátozásról; [Pénzm.11.]
7. hívja fel oktatás keretében az elemzést végző munkavállalók figyelmét arra, hogy a szűrőrendszeri jelzések értékelése során helyezzenek hangsúlyt a rendelkezésre álló információkra, így különösen az üzleti kapcsolat céljának, tervezett jellegének tisztázására; [Pénzm.11.]

NYOMON KÖVETÉSI STATISZTIKA

Nyomonkövetési tapasztalatok

- nagy számú, részletesen definiált határozati kötelezés ellenőrzése szükséges,
- kritikusabb értékelés mellett, többek között EuReCa érintettség miatt,
- emiatt az egyes eljárások több erőforrást igényelnek, és a teljesítés aránya csökken.

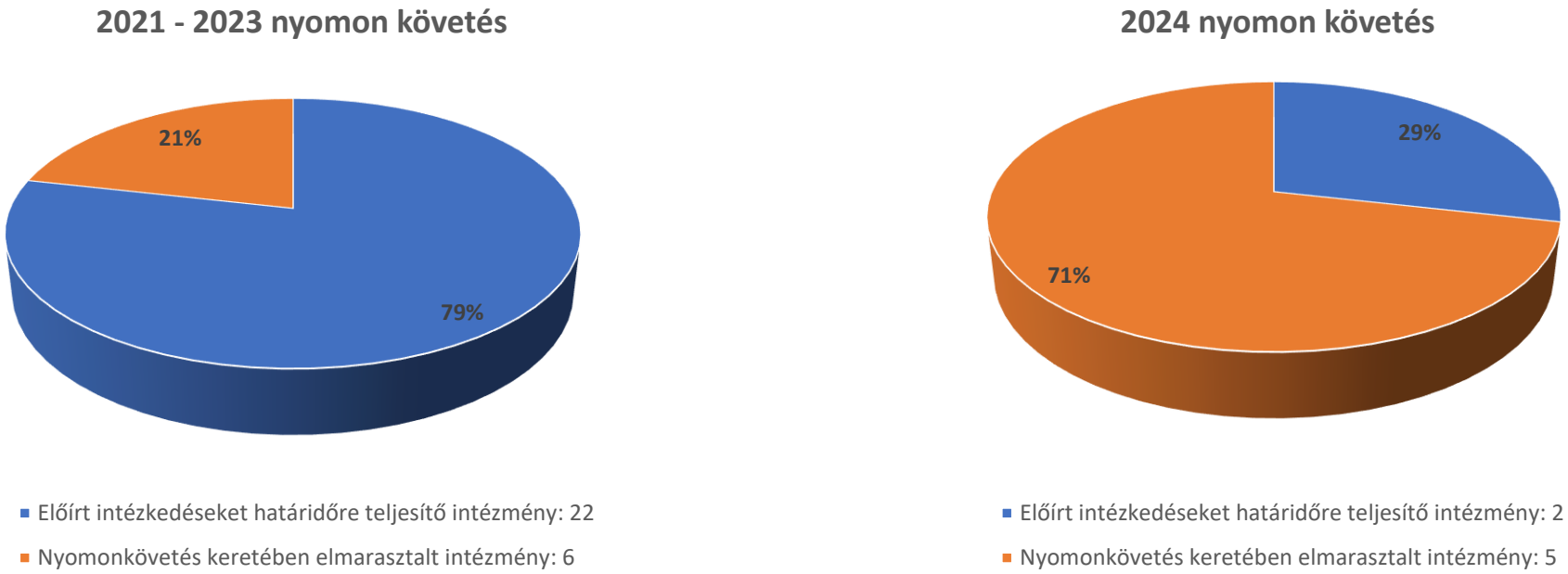

FOLYAMATOS FELÜGYELÉS / POWER BI REFORM

- Negyedéves szolgáltatói AML/CFT dashboard kialakítása
- Dinamikus kockázatértékelés / Minősítési adatlapok
- Pénzmosással és terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos jelzések elemzése (P51, P81, P12)
- Új csengetési rendszer kialakítása a rendeleti adatszolgáltatások vonatkozásában
- Szabályozók, külső belső jelzések rendszeres felülvizsgálat
- Kritikus területeken vizsgálati előkészítő programok, warningok

VIZSGÁLATI KIHÍVÁSOK

Vizsgálati tények:

- A Kockázatalapú megközelítés miatt a bizonyítási eljárások sokkal több alátámasztást és indokolást igényelnek a határozatok és megállapítások terjedelme drasztikusan nő,
- A szabályozók száma sokszorozódott, ami jelentősen több felügyeleti tudást és vizsgálandó körülményt követel tőlünk,
- A fenti két körülmény miatt a feldolgozandó adatok mennyisége is szignifikánsan növekedett,

Vizsgálati irányok:

- A felügyelet a klasszikus vizsgálatok helyett egyre-nagyobb hangsúlyt fektet a folyamatos felügyelési programokra
- A felügyelet a jövőben a jelentősen átalakuló szabályozó környezet miatt újra a „technical compliance” elvárásokat helyezi majd előtérbe,
- A megfelelő felelősségi szintek és szervezeti megoldások és a tevékenységi riportok minősége és a hozzájuk kapcsolódó döntések a vizsgálatokban nagyobb hangsúlyt kapnak,
- A kijelölt felelős vezetőkkel folytatott interjúk beépülnek majd a vizsgálatokba,
- Hatékonysági vizsgálatok legfőbb fókuszában a kontrol környezetek működése kerül,
- EURECA és kollégiumi hatások nagyon hangsúlyosan beépülnek a vizsgálatokba,

Dr. Für István
Pénzmosás vizsgálati főosztály

2025. november 19.

MEGFELELÉSI KÉRDÉSEK AZ „AML OFFICER” AJÁNLÁSBAN FOGLALT ÉS A BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉSRE VONATKOZÓ ELVÁRÁSOK KÖRÉBEN

AML OFFICER AJÁNLÁS

ELŐZMÉNYEK, JOGSZABÁLYI HÁTTÉR, CÉLOK

- **2024. június - július**
  - a megfelelési vezetőre, kijelölt felelős vezetőre vonatkozó új szabályok a Pmt-ben
  - 30/2024. (VI. 24.) MNB rendelet belső kockázatértékelésre vonatkozó új elvárásai
  - új MNB ajánlás az „AML compliance officer” feladatairól és felelősségeiről [3/2024. (V.24.) MNB ajánlás – „**AML Officer Ajánlás**”]

- **2024. október**
  - szolgáltatói felmérő kérdőív 37 bank részvételével az AML Officer Ajánlásnak való megfelelés tárgyában.
  - az MNB értékelte a beküldött kérdőíveket, az eredmények azt mutatták, hogy *a legtöbb szolgáltató megfelelése nem érte el az MNB által elvárt szintet*, például:
    - 13 szolgáltató nem rendelkezett AML/CFT stratégiával (közöttük a legnagyobb piaci szereplők sem)
    - 17 szolgáltató nem mérte fel, hogy a vezető testület rendelkezik-e a megfelelő tudással és tapasztalattal az AML/CFT kockázatok felismerésére és kezelésére
    - a szolgáltatók majdnem fele nem folytatott átfogó vizsgálatot a szolgáltatónál a védelmi vonalakat biztosító funkciókról és a köztük lévő kapcsolatokról
    - 7 szolgáltató az AML/CFT politikákat nem szerepeltette egy szabályozóban sem

ELŐZMÉNYEK, JOGSZABÁLYI HÁTTÉR, CÉLOK

- **2025. március / június**
  - a belső kockázatértékelésre irányadó szabályok hatálybalépése (30/2024. (VI.24.) MNB rendelet márciusban hatályba lépett rendelkezéseit átvette a 14/2025. (VI.16.) MNB rendelet)

- **2025. évben / 2026-tól kezdődően**
  - konzultáció a szolgáltatókkal
  - „türelmi idő”
  - 2026-ban beépítésre kerül a felügyeleti ellenőrzésekbe

- **Cél:**
  - az ajánlásoknak való ***megfelelés szintjének növelése*** általánosan és a közelgő Moneyval országértékelésre tekintettel is
  - további cél, hogy ***egységes*** és az ajánlásoknak, valamint az új jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő ***gyakorlat alakuljon ki*** a magyar pénzügyi szolgáltatók körében

AML OFFICER AJÁNLÁS – ÁTTEKINTÉS

1. AML/CFT stratégia (Ajánlás 3. pont)

2. A vezető testületek feladatai (Ajánlás 3. pont)
- **a) irányítási funkciót betöltő testület** (Ajánlás 8. pont)
- **b) felvigyázási funkciót betöltő testület** (Ajánlás 4-7. pontok)

3. Kijelölt felelős vezető (Ajánlás 9-16. pontok)

4. AML/CFT megfelelési vezető (Pmt. 63. § (5) és (7) bek., Ajánlás 17-31. pontok)

5. Az AML/CFT megfelelési vezető feladatai – AML „operáció” (Ajánlás 32-56. pontok)

6. Szervezeti kérdések (Ajánlás 57-67. pontok)

7. Csoportszintű megfelelés (Ajánlás 68-77. pontok)

→ *Az implementációt segítendő elkészült egy „**Szolgáltatói Checklist**” a fenti témakörök szerint csoportosítva az Ajánlás rendelkezéseiből fakadó főbb feladatokat*

AML OFFICER AJÁNLÁS – AML/CFT STRATÉGIA

1. AML/CFT stratégia

Ajánlás 3. pont

Az AML/CFT stratégia egy átfogó dokumentum, amely jellemzően hosszabb időtávra (pl. több évre) előretekintve meghatározza az AML/CFT jogszabályi, felügyeleti elvárások megfelelésének biztosítása érdekében a pénzügyi szervezet céljait, valamint az azok eléréséhez szükséges eszközöket. Az AML/CFT stratégia része egy ***helyzetfelmérés***, amely a pénzügyi szervezet sajátosságaira (pl. üzleti modell, tevékenységek, megcélzott/kiszolgált ügyfélkör, az ügyfeleknek nyújtott termékek, szolgáltatások) figyelemmel bemutatja az AML/CFT megfelelés aktuális állapotát, az AML/CFT tevékenységben azonosított erősségeket, illetve gyengeségeket, valamint a helyzetfelmérés alapján meghatározott ***cselekvési program***, amely meghatározza a megfelelés biztosításában, illetve további javításában közreműködő szervezeti funkciókat és egységeket, ezek szerepét és felelősségét, a megteendő lépéseket és mérföldköveket. Ebből következően, az AML/CFT stratégiában célszerű meghatározni ***a pénzügyi szervezet szervezeti és AML/CFT működési struktúráját*** is.

- **AML/CFT stratégia elkészítése, jóváhagyása, végrehajtása**
  1. Elkészítés, tartalmi elemek
     - helyzetfelmérés
     - cselekvési program
     - szervezeti és AML/CFT működési struktúra leírása
  2. AML/CFT stratégia jóváhagyása az irányítási funkciót betöltő vezető testület által
     - előterjesztés és prezentálás
     - érdemi tárgyalás, megvitatás utáni elfogadás
  3. AML/CFT stratégia végrehajtásának felügyelete
     - a vezető testület feladata, rendszeres beszámolás útján
     - célszerű kijelölni a vezető testület tagjai közül egy vagy több személyt

AML/ CFT STRATÉGIA = HELYZETFELMÉRÉS + CSELEKVÉSI PROGRAM

AML OFFICER AJÁNLÁS – FUNKCIÓK ÁTTEKINTÉSE

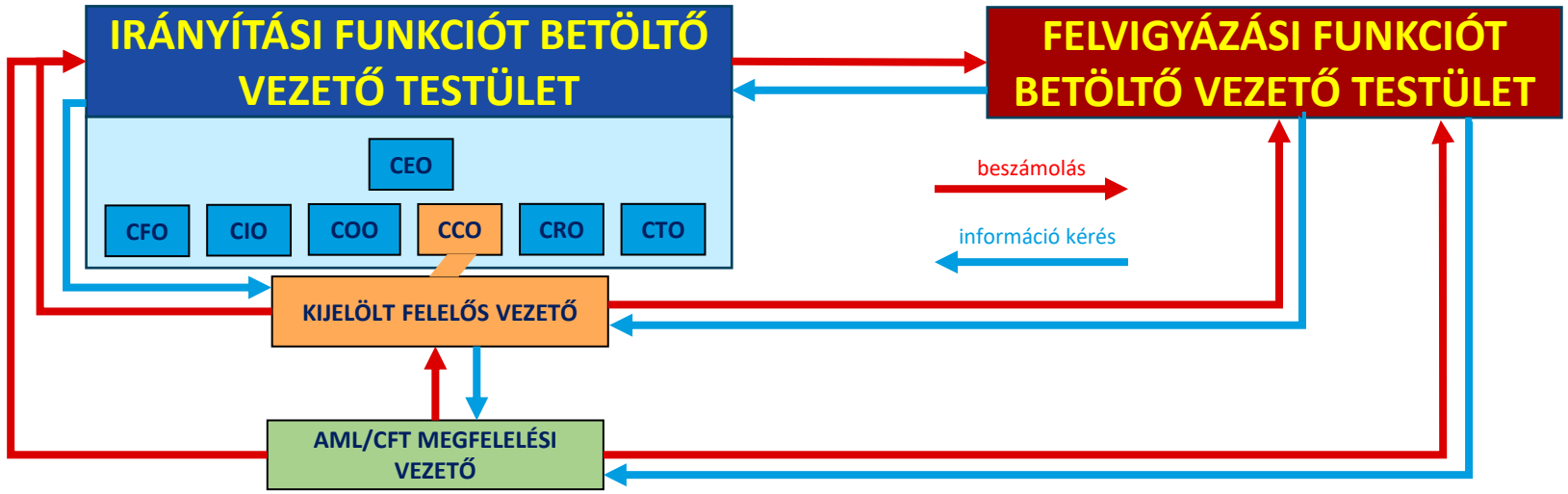

IRÁNYÍTÁSI FUNKCIÓT BETÖLTŐ VEZETŐ TESTÜLET

- AML szervezeti és működési struktúra bevezetése
- AML/CFT politikák és eljárások végrehajtása
- KIJELÖLT FELELŐS VEZETŐ kijelölése
- ML/TF kockázatok + hatásainak ismerete (kijelölt felelős vezető & AML Officer jelentései)

FELVIGYÁZÁSI FUNKCIÓT BETÖLTŐ VEZETŐ TESTÜLET

- ML/TF kockázatok + hatásainak ismerete (kijelölt felelős vezető & AML Officer jelentései)

KIJELÖLT FELELŐS VEZETŐ

- felel az AML/CFT követelmények szolgáltató általi végrehajtásáért
- az ML/TF kockázati kitettség ismerete, nyomon követése
- megfelelő erőforrások biztosítása
- beszámolás a vezető testületeknek

AML/CFT MEGFELELÉSI VEZETŐ

- felel az AML/CFT követelményeknek a szolgáltató foglalkoztatottjai általi végrehajtásáért
- AML/CFT tevékenységmeghatározása, közvetlen felügyelete (AML operáció)
- beszámolás a vezető testületeknek

AML OFFICER AJÁNLÁS – VEZETŐ TESTÜLETEK

2. A vezető testületek feladatai

Ajánlás 3-9. pontok

- **Vezető testület „alkalmassága”:**
  - megfelelő ismeretek, készségek és tapasztalat + az ML/TF kockázatok megértése
- **Vezető testület „kockázattudatossága”:**
  - ML/TF kockázatok ismerete, megfelelő kezelése

IRÁNYÍTÁSI FUNKCIÓT BETÖLTŐ VEZETŐ TESTÜLET

- **Az AML/CFT stratégiában meghatározott, megfelelő és hatékony AML szervezeti és működési struktúra bevezetése**
- **AML/CFT politikák és eljárások végrehajtása**
- **Az AML/CFT megfelelési vezető tevékenységi jelentésének áttekintése**
  - évente kétszer
- **Az MNB részére történő megfelelő jelentéstétel biztosítása**
  - rendszeres (negyedéves, éves) adatszolgáltatási kötelezettség szakszerű teljesítése
  - egyedi adatszolgáltatások, információkérés szakszerű teljesítése
- **Az AML/CFT megfelelési vezető operatív feladatai kiszervezési feltételeinek biztosítása**
  - biztosítani kell a 12/2022. (VIII.11.) MNB ajánlásban foglaltaknak való megfelelést
  - rendszeres jelentés a külső szolgáltatótól

FELVIGYÁZÁSI FUNKCIÓT BETÖLTŐ VEZETŐ TESTÜLET

- **Felügyelet és nyomonkövetés**
  - (i) tájékozódás, (ii) hatékonyság kontroll, (iii) az AML/CFT megfelelési vezető tevékenységi jelentésének áttekintése, (iv) értékelés
- **Megfelelési kritériumok ellenőrzése a kijelölt felelős vezető tekintetében**
  - az Ajánlás 8. pontjában foglalt feltételek ellenőrzése
- **A felvigyázási funkciót betöltő vezető testület információkhoz való hozzáférése**
  - időben és közvetlenül hozzáférjen: (1) az AML/CFT megfelelési vezető tevékenységi jelentéséhez, (2) a belső ellenőrzési funkció jelentéséhez, (3) adott esetben a külső ellenőrzési funkció által tett megállapításokhoz és észrevételekhez, valamint (4) az MNB megállapításaihoz, (5) a pénzügyi információs egységgel folytatott érdemi kommunikációhoz
  - tájékoztatást kapjon a felügyeleti intézkedésekről vagy kiszabott szankciókról

AML OFFICER AJÁNLÁS – KIJELÖLT FELELŐS VEZETŐ

3. KIJELÖLT FELELŐS VEZETŐ

Ajánlás 9-16. pontok

- **Kijelölt felelős vezető kijelölése [Pmt. 63. § (4a) bek.]**
  - megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a szolgáltató ML/TF kockázati kitettségéről
  - megfelelő hatáskörrel rendelkezik ahhoz, hogy a kockázati kitettséget befolyásoló döntéseket kezdeményezzen vagy hozzon
- **Kijelölt felelős vezető alkalmassága**
  - megfelelő ismeretek, készségek és tapasztalat
  - üzleti modelljét és a szolgáltató tevékenysége szerinti ágazat ismerete
- **Időben történő tájékozódás**
  - azokról a döntésekről, amelyek hatással lehetnek az ML/TF kockázati kitettségre
- **Megfelelő időráfordítás és erőforrások**
  - 12/2022. (VIII. 11.) MNB ajánlás 58. pont c) alpontjával összhangban
- **Összeférhetetlenségi vizsgálat**
  - a kijelölt felelős vezető egyéb feladat- és felelősségi köreit kell figyelembe venni
- **Beszámolási kötelezettség**
  - rendszeresen is és szükség szerint késedelem nélkül kell beszámolnia a felvigyázási funkciót betöltő testületnek
- **Felsővezető megbízása kijelölt felelős vezetőként**
  - irányítási funkciót betöltő testület hiányában
  - a felsővezetőnek meg kell felelnie a 9-10. pontoknak
- **AML/CFT kockázatok hatásának ismertetése**
  - a teljes vezető testület ismerje és tisztában legyen az ML/TF kockázatoknak a pénzügyi szervezet kockázati profiljára gyakorolt hatásaival
- **Belső eljárásrendek, kontrollmechanizmusok és eljárások végrehajtásának biztosítása**
  - kockázati kitettséggel arányos AML/CFT politikák, eljárások, kontrollok
  - felmérés az AML/CFT megfelelési vezető kinevezésének szükségéről
  - felmérés külön AML/CFT szervezeti egység létrehozásának szükségéről
  - az AML/CFT megfelelési vezető rendszeres jelentéstételének biztosítása
  - súlyos AML/CFT problémák, jogsértések jelentése
  - a megfelelési vezető tevékenységéhez szükséges szervezeti, működési feltételek biztosítása: (1) információkhoz hozzáférés, (2) emberi és technikai erőforrások, (3) tájékoztatás a belső kontrollrendszerek / MNB / más hatóság által azonosított, AML/CFT-vel kapcsolatos eseményekről és hiányosságról
- **Fő kapcsolattartói szerepkör**
  - az AML/CFT megfelelési vezető fő kapcsolattartója a vezető testületen belül
  - az AML/CFT megfelelési vezető támogatása a vezető testületi üléseken

AML OFFICER AJÁNLÁS – AML/CFT MEGFELELÉSI VEZETŐ

4. AML/CFT MEGFELELÉSI VEZETŐ	Pmt. 63. § (5) és (7) bek.

- **Az AML/CFT megfelelési vezető kijelölése belső szabályzatban**
  - a tevékenység megkezdését követő 5 munkanapon belül
  - a szolgáltató belső szabályzatában kell kijelölni az AML/CFT megfelelési vezetőt

- **Az AML/CFT megfelelési vezető jelentéstételének formai követelményei**
  - közvetlenül, évente kétszer, személyesen tesz jelentést az irányító funkciót betöltő testület részére
  - részt vesz a jelentést tárgyaló irányító testületi ülésen, a jelentést és az azzal kapcsolatban hozott, dokumentált testületi döntést ellenjegyzi
  - az irányító funkciót betöltő testület a jelentést annak kézhezvételét követő 30 napon belül dokumentált formában megvitatja, annak elfogadásáról vagy elutasításáról döntést hoz
  - a jelentésben meghatározott javaslatok alapján végrehajtott változásokat a szolgáltató visszakereshető módon dokumentálni kell

- **Az AML/CFT megfelelési vezető jelentésének tartalmi követelményei**
  - szolgáltatónál a tárgyidőszakban folytatott pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzése tárgyában végzett külső és belső vizsgálatok bemutatása, azok eredménye,
  - a szolgáltató szervezeti és működési kereteinek megfelelőségével kapcsolatban a szolgáltató vagy a felügyeleti szerv által feltárt kockázatok, valamint az azoknak való kitettségére vonatkozó legfontosabb adatok,
  - a fentiekben feltárt kockázatok csökkentésére tett javaslatok

AML OFFICER AJÁNLÁS – AML/CFT MEGFELELÉSI VEZETŐ

4. AML/CFT MEGFELELÉSI VEZETŐ

Ajánlás 17-31. pontok

- **Kinevezésekor figyelembe veendő szempontok**
  - a pénzügyi szervezet működésének nagyságrendje és összetettsége + az ML/TF kockázatoknak való kitettsége
  - **vezető beosztású személynek** kell lennie és kellő hatáskörrel rendelkeznie ahhoz, hogy az AML/CFT megfeleléshez kapcsolódóan intézkedéseket javasolhasson a felügyeleti és irányítási funkciót betöltő testületnek
  - ha olyan tisztviselőt neveznek ki, aki más feladatokat/funkciókat is ellát, azonosítani és mérlegelni kell az **összeférhetetlenségi helyzeteket** → ha összeférhetetlenség merül fel, intézkedni kell ennek elkerüléséről, illetve kezeléséről:
    - elegendő időt tudjon szánni a feladataira
    - az egyéb feladatok ne veszélyeztessék az AML/CFT megfelelést
- **A kinevezés mellőzhető kivételes esetekben – feltételek:**
  a) a szolgáltató egyéni vállalkozóként működik,
  b) a szolgáltató a méretarányossági szempontok figyelembevételével nagyon kevés alkalmazottal rendelkezik, vagy
  c) a kinevezést mellőzik a vezető testület igazolt és dokumentált mérlegeléssel hozott döntésével (az Ajánlás 26. pontja alapján)

- **Az AML/CFT megfelelési feladatdelegálási képessége**
  - feladatok rábízása és delegálása az irányítása és felügyelete alatt eljáró tisztviselőkre / alkalmazottakra
  - a végső felelősség továbbra is az AML/CFT megfelelési vezetőnél marad
- **Az AML/CFT megfelelési vezető működése a független második védelmi funkció részeként**
  - ***függetlenség***: nem függ az általa ellenőrzött üzletágaktól vagy egységektől
  - ***korlátlan és közvetlen hozzáférés az információkhoz***: feladatokhoz szükséges mértékben / legjobb, ha maga határozza meg az információk körét
  - jelentős AML/CFT incidensekről jelentés és közvetlen kapcsolat a vezető testülethez

AML OFFICER AJÁNLÁS – AML OPERÁCIÓ

5. Az AML/CFT megfelelési vezető feladatai – AML „operáció” | Ajánlás 32-57. pontok

- az AML/CFT megfelelési vezető szerep-, feladat- és felelősségi köreit meg kell határozni és dokumentálni kell, célszerű ezt a belső szabályzatban megtenni
- főbb feladatkörök:

KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

- **ML/TF kockázatértékelési keretrendszer kidolgozása, fenntartása**
- **beszámolás a vezető testületnek az üzleti szintű és az egyedi ML/TF kockázatértékelés eredményeiről**
- **javaslatok előterjesztése a vezető testület számára az azonosított kockázatok mérséklésére**

BELSŐ SZABÁLYOZÁS & ELJÁRÁSOK

- **ML/TF kockázatokkal arányos, megfelelő AML/CFT politikák és eljárások**
- **AML/CFT politikák, kontrollmechanizmusok és eljárások magukban foglalják a minimum elvárt tartalmi elemeket** *(kockázatértékelés, CDD, ügyfélbefogadás, bejelentés, nyilvántartás, AML/CFT megfelelés figyelése)*

MAGAS KOCKÁZATÚ ÜGYFELEK

- **konzultáció a pénzügyi szervezet vezetésével (kijelölt felelős vezetővel) a magas kockázatú ügyfelekkel kapcsolatos döntés előtt**
- **delegált jogkörben döntéshozatal**

AML/CFT MEGFELELÉS FIGYELÉSE

- **intézkedések, politikák, kontrollmechanizmusok és eljárások figyelemmel kísérése**
- **az AML/CFT kontrollmechanizmusok hatékony alkalmazásának nyomon követése**
- **AML/CFT keretrendszer frissítése**
- **javaslattétel korrekciós intézkedésekre**

BESZÁMOLÁS A VEZETŐ TESTÜLETEKNEK

- **tanácsadás a vezető testület részére**
- **a kijelölt felelős vezető figyelmének felhívása**
- **tevékenységi jelentés évente legalább kétszer**
- **tevékenységi jelentés tartalmazza a minimum elvárt elemeket** *(az ML/TF kockázatértékeléssel, az erőforrásokkal, valamint az AML/CFT a politikákkal és eljárásokkal kapcsolatos alapvető információkat)*

BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

- **alkalmazottak megfelelő készségekkel**
- **a bejelentésekben továbbított információk megfelelő formátuma**
- **a bejelentési kötelezettség hatékony teljesítése**
- **FIU iránymutatások betartása**
- **felfedés tilalmának biztosítása**

KÉPZÉS ÉS FIGYELEMFELHÍVÁS

- **alkalmazottak képzése, tájékoztatása**
- **képzési program elkészítése, végrehajtása**
- **belső jelentéstételi eljárások megismertetése minden alkalmazottal**
- **speciális képzési igények felmérése, biztosítása**
- **képzés hatékonyságának ellenőrzése**
- (külföldi képzési program adaptációja)
- (kiszervezett képzési tevékenység feltételeinek biztosítása)

AML OFFICER AJÁNLÁS – SZERVEZETI KÉRDÉSEK

6. Szervezeti kérdések	Ajánlás 57-67. pontok

- **Az AML/CFT megfelelési funkció szervezeti elhelyezése**
  - a második védelmi vonalban: a független AML/CFT megfelelési funkciót a szolgáltató második védelmi vonala részeként elvárt működtetni
  - célszerű a „compliance" (általános megfelelési) funkcióval egy szervezeti egységben elhelyezni, de ha mégis attól elkülönülten kerül kialakításra, akkor biztosítani kell (1) a 12/2022. (VIII. 11.) MNB ajánlás betartását, (2) a külső ellenőrzési funkció ne kerüljön összekapcsolásra az AML/CFT megfelelési funkcióval, (3) a kockázati kontroll funkció hozzáférést kapjon az információkhoz és (4) a kockázati kontroll funkció vezetője (és a bankbiztonsági, fraud egység vezetője) és az AML/CFT megfelelési vezető működjenek együtt

- **Kiszervezésre irányadó elvárások**
  - végső felelősség a megfelelésért a kiszervező szolgáltatót terheli;
  - irányítási feltételek meghatározása: jogok/kötelezettségek, információ-hozzáférés/-átadás, stb.
  - külső szolgáltató rendszeres ellenőrzése a szolgáltatások minőségének nyomon követéséért és felügyeletéért

- **Az AML/CFT megfelelési vezető feladatköre az AML/CFT megfelelési funkció kiszervezése esetén**
  - az AML/CFT megfelelési funkció kiszervezése esetén az AML/CFT megfelelési vezető feladata marad:
    a) a külső szolgáltató teljesítményének nyomonkövetése
    b) a kiszervezési megállapodás betartásának rendszeres ellenőrzése
    c) jelentéstétel a kiszervezésről a vezető testületnek

AML OFFICER AJÁNLÁS – CSOPORTSZINTŰ MEGFELELÉS

7. Csoportszintű megfelelés | **Ajánlás 68-77. pontok**

- **A csoportszintű AML/CFT megfelelés alapfeltételei**
  - a saját üzleti tevékenységhez, annak összetettségéhez és a kapcsolódó kockázatokhoz kell igazítani az AML/CFT kockázatok belső kontroll-keretrendszerét;
  - az irányító pénzügyi szervezetnek értékelnie kell a csoport egészére kiterjedő ML/TF kockázati profilt,
  - az irányító pénzügyi szervezetnek csoportszinten biztosítania kell a megfelelő információknak (i) az üzletágak és az AML/CFT megfelelési funkció, valamint (ii) a megfelelési funkció között - amennyiben ezek különálló funkciók -, továbbá (iii) csoportszinten a belső kontroll részlegek vezetői és a pénzügyi szervezet vezető testülete között történő áramlását

- **Az irányító pénzügyi szervezet vezető testületének feladatai a csoportszintű AML/CFT megfelelés biztosításában**
  - közös módszertan alapján kidolgozott, összehangolt kockázatértékelés: biztosítani kell, hogy a csoporttagok összehangolt módon és közös módszertan alapján, de a sajátosságaikat mérlegelve végezzék el saját átfogó ML/TF kockázatértékeléseiket;
  - a korrekciós intézkedések időbeli és hatékony végrehajtása: ha egy csoporttagnál hiányosság kerül megállapításra, az adott csoporttagnak időben és hatékonyan kell megtennie a korrekciós intézkedéseket

- **Csoportszintű kijelölt felelős vezető kinevezése**

- **Csoportszintű AML/CFT megfelelési vezető kinevezése**

AML OFFICER AJÁNLÁS – CSOPORTSZINTŰ MEGFELELÉS

7. Csoportszintű megfelelés | **Ajánlás 68-77. pontok**

- **A csoportszintű AML/CFT megfelelési vezető feladatai**
  - a csoporttagok helyi szinten végzett ML/TF kockázatértékelésének koordinálása,
  - csoportszintű ML/TF kockázatértékelés kidolgozása,
  - a csoportszintű AML/CFT standardok meghatározása,
  - csoporttagi AML/CFT megfelelési vezetők tevékenységének koordinálása,
  - harmadik országbeli csoporttagok AML/CFT tevékenységének figyelemmel kísérése,
  - csoportszintű AML/CFT politikák, eljárások és intézkedések kidolgozása,
  - a bejelentésekre és az ehhez kapcsolódó információmegosztásra vonatkozó eljárások biztosítása

- **A csoportszintű AML/CFT megfelelési vezető tevékenységi jelentése**
  - a csoportszintű AML/CFT megfelelési vezetőnek is legalább évente kétszer tevékenységi jelentést kell készítenie, amely tartalmazza (1) a csoportszintű összevont statisztikákat (ML/TF kockázati kitettség, bejelentések), (2) a csoporttagoknál felmerült ML/TF eredendő kockázatok nyomon követését, (3) a csoporttagok felügyeleti felülvizsgálatával, belső vagy külső ellenőrzésével kapcsolatos információkat (hiányosságok, intézkedések, státusz), (4) a csoporttagok irányítására és felügyeletére vonatkozó információkat
  - biztosítani kell, hogy a csoporttag AML/CFT megfelelési vezetője közvetlenül tehessen jelentést a csoportszintű AML/CFT megfelelési vezetőnek

- **Csoportszintű AML/CFT bizottság létrehozása**
  - az egyes csoporttagoknál működő AML/CFT bizottságok mellett, csoportszinten is létre kell hozni az AML/CFT megfelelési kérdésekben illetékes bizottságot

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ÁTTEKINTÉS

A Pmt. rendelkezései (Pmt. 27. §)

- A szolgáltató jellegével és méretével arányos kockázatértékelés
- Kockázati tényezők azonosítása és értékelése kockázati csoportonként
- A belső kockázatértékelés dokumentációs követelményei
- Külső forrásból származó információk figyelembevétele a kockázatértékeléshez
- Kijelölt felelős vezető jóváhagyása

A 14/2025. (VI.16.) MNB rendelet

- Egyedi ügyfélszintű és üzletági tevékenységi kockázatértékelés készítése
- Szempontok a kockázatértékelés elkészítéséhez
- Az újonnan felmerülő ML/TF kockázatokat felismerő rendszerek és kontrollmechanizmusok
- Külső és belső forrásból származó információk figyelembevétele
- Átfogó kép kialakítása az ML/TF kockázati tényezőkről
- Kockázati tényezők megfelelő súlyozása
- Ügyfélszintű kockázat mértékével arányos intézkedések
- Kockázatértékelés aktualizálása
- Kockázatértékelésről szóló jelentés
- EDD / SDD + KYC kérdőívre vonatkozó szabályok

A 21/2017. (VIII.3.) NGM rendelet

- Belső szabályzatban foglalt intézkedések terjedelmének meghatározása kockázatérzékenységi alapon
- Az alacsony és magas kockázati tényezők figyelembevétele
- Magas/alacsony kockázati tényezők (1-2. melléklet)

A 15/2022. (IX.15.) számú MNB ajánlás

EBA – Risk Factors Guidelines

AMLA iránymutatások

FATF iránymutatások

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ELVÁRÁSOK

ÜZLETI SZINTŰ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS	ÜGYFÉLSZINTŰ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS
• üzletági tevékenységek szerint, figyelembe véve a szegmenseket is (pl. lakossági / privátbanki / vállalati / nagyvállalati számlavezetés, fizetési szolgáltatások, hitelnyújtás, stb.) • az egyes üzletágakra meghatározott kockázatokat figyelembe kell venni az ügyfélszintű kockázatértékelésben	• statikus elemek ○ **üzletági kockázatértékelés** eredményei ○ **KYC kérdőív** • dinamikus elemek ○ ügyfél / üzleti kapcsolat figyelemmel kísérése során szerzett információk

- egyedi ügyfélszintre vonatkozóan és az egyes üzletági tevékenységekre vonatkozóan is el kell végezni a belső kockázatértékelést
- az üzleti tevékenységekre vonatkozó kockázatértékelést be kell építeni az egyedi ügyfélszintű kockázatértékelések módszertanába
- kockázatérzékenységi alapon kell meghatározni:
  - (1) a kockázatértékeléshez használt **INFORMÁCIÓFORRÁSOK** típusát és számát, valamint
  - (2) a bevezetendő **RENDSZEREK ÉS KONTROLLMECHANIZMUSOK** körét, figyelembe véve a szolgáltató üzleti tevékenységének jellegét és összetettségét is
- A **KOCKÁZATÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTAN** alapján a szolgáltató átfogó képet alakít ki az általa feltárt ML/TF kockázati tényezőkről, amelyek együttes figyelembevételével határozza meg az üzletági és ügyfélszintű pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázat szintjét.

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ELVÁRÁSOK

INFORMÁCIÓFORRÁSOK

- **külső információforrások** lehetnek: (1) a civil társadalomtól, (2) harmadik ország AML/CFT rendszere megfelelőségével és hatékonyságával, korrupcióellenes és adózási rendszerével kapcsolatos értékeléséből, (3) hiteles és megbízható nyilvános forrásból, (4) tudományos és felsőoktatási intézményektől, (5) szakmai érdekképviseleti szervezetektől, valamint (6) hiteles és megbízható kereskedelmi szervezetektől származó információk

- **külső források a 14/2025. (VI. 16.) MNB rendelet alapján:** (1) az Európai Bizottság nemzetek feletti kockázatértékelése, (2) az európai felügyeleti hatóságok véleménye az európai uniós pénzügyi ágazatot érintő ML/TF kockázatokról, (3) **az Európai Bankhatóság vagy a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság által kiadott, a szolgáltatónak is címzett iránymutatások**, (4) az MNB által kiadott ajánlás, (5) **az MNB által nyilvánosságra hozott információk → MNB honlap (pl. FATF iránymutatások)**, (6) az MNB által folytatott eljárás során keletkezett és nyilvánosságra hozott határozatok, (7) az Európai Bizottság jegyzéke a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országokról, (8) a Magyarország Kormánya által elfogadott nemzeti kockázatértékelés, (9) a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási tárgyú jogszabályok indokolása, (10) a pénzügyi információs egységektől és bűnüldöző hatóságoktól származó információk

- **belső információ források:** (1) az (első) ügyfél-átvilágítási folyamat és a folyamatos ügyfélmonitoring keretében szerzett információk, (2) a termék/szolgáltatás, az elvégzett tevékenység és ügylet természete és összetettsége, (3) alkalmazott megoldás (pl. ingyenes szolgáltatásnyújtás, ügynök vagy a közvetítő használata), (4) a kiszolgált ügyfelek típusai, (5) az üzleti tevékenység földrajzi területei

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ELVÁRÁSOK

RENDSZEREK ÉS KONTROLLMECHANIZMUSOK

- a szolgáltatónak rendelkeznie kell az újonnan felmerülő ML/TF kockázatok felismerésére, feltárására szolgáló rendszerekkel és kontrollmechanizmusokkal

- újonnan felmerült ML/TF kockázat esetén el kell végezni e kockázatok értékelését és időben be kell építeni e kockázatokat az üzleti tevékenysége egészére kiterjedő és az egyedi kockázatértékelésbe

- ezek a rendszerek és kontrollmechanizmusok az alábbiak:
    1. a szolgáltató belső üzleti működése során szerzett információk rendszeres felülvizsgálata
    2. az üzletági és az ügyfélszintű egyedi kockázatértékelésekhez használt információforrások rendszeres ellenőrzése (pl. riasztások, médiabeszámolók, hatóságok tematikus értékelései, stb.)
    3. a szolgáltató ágazatának más képviselőivel és az illetékes hatóságokkal folytatott együttműködés során szerzett információk

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ELVÁRÁSOK

KOCKÁZATÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTAN

- **Minimum három kockázati besorolási szint** kialakítása → alacsony, közepes, magas (több szint lehetséges, kevesebb nem!)
- **Kockázati kategorizálás a maradvány kockázati szint alapján:**

maradvány kockázati szint = inherens (eredendő) kockázatok szintje – kockázatcsökkentő intézkedések hatása

→ a maradvány kockázati szint alapján kategorizálni kell az üzletágakat, üzleti kapcsolatokat és ügyleti megbízásokat

- **A kockázatok kockázati csoportokba sorolása üzletági és ügyfél szinten**
  - a definiált kockázatokat üzletági és ügyfél szinten is legalább (1) ügyfél, (2) termék/szolgáltatás, (3) alkalmazott eszköz, (4) földrajzi kockázati csoportba kell sorolni
- **Kockázati tényezők megfelelő súlyozása**
  - a súlyozást indokolatlanul ne befolyásolja kizárólag egyetlen tényező, vagy üzleti szempontok, ne vezessen olyan helyzethez, amelyben egyetlen üzleti kapcsolat sem sorolható magas kockázati kategóriába
  - a kockázatértékelést és az ügyfelek kockázati szintjének rögzítését *automatizált informatikai megoldások támogassák*, de ne csak automatizmusokon alapuljon a kockázatértékelés
    → felülírható kockázati értékek, de visszakereshető módon rögzítve
    → magas pénzmosási kockázatot jelentő helyzetekre vonatkozó rendelkezések ne legyenek felülírhatók a szolgáltató súlyozásával
  - ha a szolgáltató üzletáganként eltérő besorolási módszert (súlyozás, mérséklés) alkalmaz *(a kockázati tényező relatív jelentősége alapján)*, ennek logikája racionális és érthető kell, hogy legyen
  - érthető és logikus üzletágspecifikus módszertan a kockázati tényezők (üzletáganként) eltérő súlyozására

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ELVÁRÁSOK

KYC KÉRDŐÍV

- **Alap KYC kérdőív**
  - külön kérdések természetes személy (8 kérdés) és jogi személy ügyfelekre (8+6 kérdés)
  - kockázati alapon, sávosan meghatározott értékeket kell kialakítani
  - tájékoztatást kell adni az adatkezelésről
- **Kiegészítő KYC kérdőív**
  - ha az alap KYC adatok nem elégségesek az ügyfél kockázati besorolásának megállapításához vagy az ügyfél esetében szükséges kockázatkezelési intézkedések meghatározásához
  - általános kérdések (5 kérdés), és külön kérdések természetes személy (3 kérdés) és jogi személy ügyfelekre (2 kérdés)
- **Ellentmondások tisztázása**
  - az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése során felmerülő, a KYC információknak ellentmondó információk esetén
  - legfeljebb 60 munkanapon belül tisztázni kell az ellentmondás okát
  - ismételt ügyfél-átvilágítás (tartama alatt az ügyleti megbízások teljesítésének megtagadása)
- **KYC kérdőív kitöltésének mellőzése**
  - 3 esetben lehetséges: (1) ha a KYC kérdés nem értelmezhető a szolgáltatóra (a szolgáltató jellegéből, tevékenységéből adódó okból), (2) ha az információ más forrásból rendelkezésre áll, vagy **(3) ha az információ beszerzése más módon egyszerűbb, és a beszerzésig eltelt időben a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának valószínűsége csekély** *(ez új elem a korábbi 30/2024. (VI. 24.) MNB rendelethez képest)*
  - dokumentálni kell a KYC kérdőív / adott KYC kérdések kitöltésének mellőzését alátámasztó okokat

BELSŐ KOCKÁZATÉRTÉKELÉS – ELVÁRÁSOK

EGYÉB KÖVETELMÉNYEK

- **Ügyfélszintű kockázat mértékével arányos intézkedések**
  - a belső szabályzatban a beazonosított ML/TF kockázatok értékelését követően az ügyfélszintű kockázat mértékével arányosan kell meghatározni a kockázatok kezeléséhez szükséges intézkedéseket
- **Kockázatértékelésről szóló jelentés tartalma, jóváhagyása**
  - az üzletági és az ügyfélszintű kockázatértékelést is tartalmazó belső kockázatértékelésről jelentést kell készíteni
  - ezt a jelentést a szolgáltató irányítási funkciót betöltő testülete vagy annak hiányában a vezető tisztségviselője hagyja jóvá
- **Kockázatértékelés aktualizálása**
  - a kockázatértékelést naprakészen kell tartani
  - meg kell határozni egy időpontot minden naptári évre vonatkozóan, amikor az üzleti tevékenység egészére kiterjedő kockázatértékelés aktualizálását el kell végezni
- **A csoportszintű kockázatértékelés megfelelő implementálása**
  - ha a szolgáltató egy csoport tagja, mérlegelnie kell, hogy a csoportszintű kockázatértékelés kellően részletes és specifikus-e ahhoz, hogy tükrözze a csoporttag (szolgáltató) üzleti tevékenységét és azokat a kockázatokat, amelyeknek ki van téve
  - szükség esetén ki kell egészíteni a csoportszintű kockázatértékelést a belső kockázatértékelésben
  - ha az anyavállalat székhelye stratégiai hiányosságokkal rendelkező 3. országban van, ezt a körülményt is értékelni kell a csoporttag belső kockázatértékelésében
- **Kockázatértékelési módszertan felülvizsgálatának gyakorisága**
  - kockázatérzékenységi alapon kell meghatározni a belső kockázatértékeléséhez alkalmazott módszertan átfogó felülvizsgálatának gyakoriságát

ÖSSZEFOGLALÁS

***Kiinduló pont*:** jogszabályi, szabályozói környezet változása – új elvárások a kijelölt felelős vezetői, AML/CFT megfelelési vezetői funkciók és a belső ML/TF kockázatértékelés elkészítése tekintetében

MNB felmérése a szolgáltatók körében 2024-ben

Oktatási anyag és ***önellenőrzési kérdéssor*** (checklist) összeállítása a szolgáltatói megfelelés javítása érdekében

Ellenőrzés a felügyeleti tevékenység során

Vajda Bertalan
Pénzmosás vizsgálati főosztály

2025. november 19.

MONEYVAL ORSZÁGÉRTÉKELÉS, NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

MONEYVAL ORSZÁGÉRTÉKELÉS

MONEYVAL ORSZÁGÉRTÉKELÉS

Magyarország országértékelései

- Első kör: 1999 (jogszabályi megfelelőség)
- Második kör: 2002 (jogszabályi megfelelőség)
- Harmadik kör: 2005 (jogszabályi megfelelőség)
- Negyedik kör: 2010 (jogszabályi megfelelőség)
- Ötödik kör: 2016 (jogszabályi megfelelőség + hatékonyság)
- Hatodik kör: 2026/2027 (jogszabályi megfelelőség + hatékonyság)

Dátum	Esemény
2025. szeptember	Országképzés
2026. március	"Technical compliance" és "Materiality" kérdőív benyújtása
2026. május	"Effectiveness" kérdőív benyújtása
2026. október	Helyszíni vizsgálat
2027. május	Moneyval plenáris általi megvitatás és jóváhagyás
2027. június	Az országjelentés nyilvánosságra hozatala

Cél: megfelelni az FATF elvárásoknak és elkerülni az FATF szürkelistáját

KIINDULÁSI ALAP – 2025. ÉVI ÁLLAPOT

JOGSZABÁLYI MEGFELELÉS

R.1	~~PC~~ LC	R.11	LC	R.21	LC	R.31	LC
R.2	~~PC~~ LC	R.12	~~PC~~ LC	R.22	~~PC~~ LC	R.32	PC
R.3	LC	R.13	~~PC~~ LC	R.23	~~PC~~ LC	R.33	~~PC~~ LC
R.4	C	R.14	LC	R.24	~~PC~~ LC	R.34	~~PC~~ LC
R.5	~~PC~~ LC	R.15	~~PC C PC~~ LC	R.25	~~PC~~ LC	R.35	~~PC~~ LC
R.6	~~PC~~ LC	R.16	~~PC~~ LC	R.26	LC	R.36	LC
R.7	~~PC~~ LC	R.17	LC	R.27	LC	R.37	LC
R.8	PC	~~PC~~ LC	~~PC~~ LC	R.28	~~PC~~ LC	R.38	LC
R.9	C	R.19	~~PC~~ LC	R.29	C	R.39	LC
R.10	~~PC~~ LC	R.20	C	R.30	C	R.40	LC

HATÉKONYSÁG

Azonnali (hatékonysági) eredmény - "Immediate Outcome" – IO	Értékelés
IO 1. - Kockázatok, kockázatalapú eljárások, koordináció	Low
IO 2. - Nemzetközi együttműködés	Substantial
IO 3. - Felügyelet	Moderate
IO 4. - Megelőző intézkedések	Moderate
IO 5. - Jogi és tényleges tulajdonlás	Low
IO 6. - Pénzügyi és egyéb információk felhasználása	Substantial
IO 7. - Pénzmosás elleni nyomozás, vádemelés és ítélkezés	Low
IO 8. - Vagyonelkobzás	Low
IO 9. - Terrorizmus finanszírozása elleni nyomozás, vádemelés és ítélkezés	Moderate
IO 10. - Terrorizmus-finanszírozás (korlátozó intézkedések), Non-profit szektor védelme	Moderate
IO 11. - Proliferáció-finanszírozás elleni küzdelem és a vonatkozó ENSZ BT határozatok végrehajtása	Moderate

MONEYVAL VIZSGÁLAT – SZOLGÁLTATÓI KÉRDÉSEK

- **Core issue 3.3. How well do financial institutions and VASPs understand the level and the nature of their ML/TF risks? This includes demonstrating understanding of the evolution of ML/TF risks over time.**

3.3.1. Please explain how financial institutions and VASPs **assess risk** (e.g., internal risk assessments) and what factors should be taken into account (e.g., trends and typologies reports). What information is available to the supervisor in this respect?

3.3.2. Please describe how **technology (e.g., advanced data analytics) is used** by the private sector, to support the **understanding of risks** identified.

3.3.3. Please describe how well are financial institutions and VASPs **conducting and documenting their ML/TF risk assessments**, and keeping them up to date?

- **Core issue 3.4. How well do financial institutions and VASPs understand and apply AML/CFT obligations and mitigating measures appropriate to their business activities, including as regards:**

3.4.1. Please explain how **financial institutions and VASPs monitor general levels of compliance** (e.g., AML/CFT policies, procedures and programmes, trends). [2]

3.4.2. Please describe what are the policies, controls and procedures employed by financial institutions and VASPs to comply with AML/CFT obligations. **How are these adjusted and adapted to the identified risks?**

3.4.3. Please describe how AML/CFT policies and controls are communicated to senior management and staff. **What remedial actions and sanctions are taken by financial institutions and VASPs when AML/CFT obligations are breached.**

3.4.4. Please describe what are the measures in place **to identify and deal with higher (and where relevant, lower) risk** customers, business relationships, transactions, products and countries/territories.

3.4.5. Please describe to what extent CDD and enhanced or specific measures vary according to ML/TF risks across different sectors/types of institution, and individual institutions. To what extent is **business refused when CDD is incomplete**? What is the **relative level of compliance** between international financial groups and domestic institutions.

3.4.6. Please describe to what extent there is **reliance on third parties** for compliance with AML/CFT requirements and how well are the controls applied.

3.4.7. Please explain whether the manner in which AML/CFT measures are applied by FIsand VASPs impedes the **legitimate use of the formal financial system and hinders financial inclusion.**

3.4.8. Please describe what measures are being taken in regard to the displacement of risk and to ensure that firms do not engage in blanket de-risking of sectors.

3.4.9. Please describe how well financial institutions and groups and VASPs and groups (as applicable) ensure adequate access to information by their AML/CFT compliance function.

3.4.10. Please describe how **internal policies and controls of FIs** and VASPs (including when operating in a group) enable timely review of: (i) **complex or unusual transactions**; (ii) potential **STRs** for reporting to the FIU; and (iii) potential **false-positives.** To what extent do the **STRs contain complete, accurate and adequate information** relating to the suspicious transaction?

3.4.11. Please provide information **on STR reporting** and other information as required by national legislation (e.g., number and quality of STRs submitted, and the value of associated transactions; number and proportion of STRs from different sectors; examples of STRs that contributed to investigations, quality of the information provided in the STR; the types, nature and trends in STR filings corresponding to ML/TF risks; average time taken from detection to filing an STR).

3.4.12. Please describe **how technology (e.g., advanced data analytics) is used by the private sector, to support the understanding of obligations**, as well as assisting in AML/CFT tasks.

3.4.13. Please describe whether FIs and VASPs have adequate resources and training to implement AML/CFT policies and controls relative to their size, complexity, risk profile.

3.4.14. Please provide information **on compliance by financial institutions and VASPs** (e.g. frequency of **internal AML/CFT compliance review**; frequency and quality of AML/CFT **training**; time taken to provide **competent authorities** with **accurate and complete CDD information** (upon request); accounts/relationships rejected due to incomplete CDD information; **wire and VA transfers rejected** due to insufficient requisite information; trends from transaction monitoring and reporting).

MONEYVAL VIZSGÁLAT– SZOLGÁLTATÓI KÉRDÉSEK

- **Core issue 10.4. To what extent do financial institutions, DNFBPs and VASPs comply with and understand their obligations regarding targeted financial sanctions relating to financing of terrorism and terrorist organisations?**

10.4.1. Please describe which measures are employed to ensure that financial institutions and VASPs (including financial groups), as well as DFNBPs (including groups as appropriate), are regulated. [16]

- **Core issue 11.5. To what extent do financial institutions, DNFBPs and VASPs comply with, and understand their obligations regarding targeted financial sanctions relating to financing of proliferation?**

11.5.1. Please describe which measures are employed to ensure that financial institutions and VASPs (including financial groups), as well as DFNBPs (including groups as appropriate), are regulated. [14 from IO 10.]

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

AZ „AML/CFT PACKAGE”

2020. május 7.

„AML/CFT Action Plan”

- A hatályos szabályozás megfelelőssége
- Egységes EU szabályozás szükségessége
- EU-s AML/CFT hatóság szükségessége
- FIU-k együttműködésének javítása
- Erősebb együttműködés és adatcsere (Public Private Partnership)
- Nemzetközi dimenzió erősítése (EU szerepe, harmadik országok)

2021. július 20.

„AML/CFT Package”

EU AML/CFT Irányelv módosítása

Egységes EU AML/CFT Rendelet („Single Rulebook”)

Pénzátutalásokat kísérő adatokról szóló rendelet módosítása („TFR”)

EU-szintű AML/CFT felügyeleti hatóság (AMLA)

AZ ÚJ AML/CFT FELÜGYELETI RENDSZER

„Felügyeletek felügyelete”

Governance

- Elnök
- Ügyvezető igazgató
- Ügyvezető testület
- Igazgatótanács
  - Felügyeleti
  - FIU
- Felülvizsgálati testület

Közvetlen felügyelet

- Felügyelt intézmények (40 magas kockázatú)
- JST
- Kötelezések, határozatok
- Szankciók és bírságok

Közvetett felügyelet/ felvigyázás

- FI felügyeletek (peer review)
- AML/CFT Kollégiumok
- Felügyelet ad-hoc átvétele
- DNFBP felügyelet (peer review)
- FIU (kölcsönös segítségnyújtás, peer review)

AML/CFT Adatbázisok

- Központi Nyilvántartások
  - FIU.net
  - TTNY
  - KBNY
- E-Gate EuReCa
- Adatszolgáltatási kötelezettség

„Single Rulebook”

- Kockázatértékelési módszertan
- CDD + KYC sztenderdek
- Bejelentési template-ek
- Bírságolási elvek és bírságpolitika
- Level 2 + Level 3 mandátumok (40+22)

L2/L3 MANDÁTUMOK – EBA CfA + AMLA MUNKACSOPORTOK

2025. október 30.

EBA „Call for Advice”

- AMLD 53 (10) – RTS on gravity of AML/CFT obligation breaches (for the financial sector)
- AMLD 53 (11) – GL on base amounts for imposing pecuniary sanctions (for the financial sector)
- AMLR 28 (1) – RTS on information for Customer Due Diligence on the financial sector
- AMLR 16 (4) – RTS on Group-wide policies requirements on the financial sector
- AMLAR 12 (7) – RTS on the selection of the 40 financial institutions for direct supervision
- AMLD 40 (2) – RTS on risk assessment methodology for the financial sector

62 db L2/L3 mandátum

40 (AMLA)

22 (Európai Bizottság)

- WG Supervision
  - AMLAR 11 (6) – RTS on Central AML/CFT Database
- WG Obligations
  - AMLR 26 (5) – GL on ongoing monitoring
- WG Cooperation
  - AMLAR 46 (4) – RTS on Home/Host Cooperation between supervisors
- WG Risks
  - AMLAR 15 (3) – ITS on Cooperation for direct supervision
- *AML Expert Network*
  - AMLR 19 (9) – RTS on lower tresholds

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!